

Instytut Badań Edukacyjnych, Zespół Wczesnej Edukacji

Tytuł projektu	Badanie 6 i 7 – latków na starcie szkolnym
Czas trwania i wartość	wrzesień 2012 – sierpień 2013
Kierownik i zespół	dr Radosław Kaczan dr Piotr Rycielski
Cele	<p>Badanie realizowane było w schemacie podłużnym i obejmowało dwa pomiary na początku oraz pod koniec roku szkolnego. Taki schemat badawczy po pierwsze pozwala na określenie początkowej sytuacji dzieci w zależności od wybranej dla nich ścieżki edukacyjnej (szkoła/przedszkole/szkolny oddział przedszkolny) a po drugie – przy uwzględnieniu drugiego pomiaru – na oszacowanie dynamiki rozwoju poznawczego.</p> <p>Cele poznawcze badania to: oszacowanie zróżnicowania wiedzy i kompetencji poznawczych wśród dzieci 6 i 7 letnich w zależności od wybranych dla nich ścieżek edukacyjnych (pierwsza lub druga klasa w szkole podstawowej, oddział przedszkolny w szkole podstawowej, przedszkole) oraz oszacowanie dynamiki rozwoju wiedzy oraz kompetencji poznawczych, wśród dzieci 6 i 7 letnich w zależności od wybranych dla nich ścieżek edukacyjnych. Realizowane analizy prowadzone będą przy uwzględnieniu zmiennych kontekstowych, takich jak sytuacja rodzinna dziecka, status społeczno – ekonomiczny rodziny dziecka, wyposażenie domu dziecka, wczesna edukacja dziecka, powody podjętej decyzji odnośnie posłania dziecka do pierwszej klasy/zerówki, szkolnej/zerówki przedszkolnej, stan zdrowia dziecka;</p> <p>Pytania badawcze:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Jakie jest zróżnicowanie wiedzy i kompetencji poznawczych w grupie dzieci 6- i 7-letnich w zależności od wybranych dla nich ścieżek edukacyjnych?2. Jaka jest dynamika rozwoju wiedzy i kompetencji poznawczych w grupie dzieci 6- i 7-letnich w zależności od wybranych dla nich ścieżek edukacyjnych?3. Jakie jest zróżnicowanie w zakresie funkcjonowania społeczno-emocjonalnego w grupie dzieci 6- i 7-letnich w zależności od wybranych dla nich ścieżek edukacyjnych?4. Jakie są uwarunkowania poziomu kompetencji poznawczych, społecznych i emocjonalnych w grupie dzieci 6- i 7-letnich?
Naukowe efekty projektu	Przygotowanie monografii naukowej poświęconej problematyce startu szkolnego. Przygotowanie artykułów naukowych przedstawiających pogłębione analizy wybranych zagadnień związanych z kompetencjami dzieci na starcie szkolnym oraz ich uwarunkowaniami poznawczymi i rodzinnymi.
Odniesienie do praktyki	Wyniki badania umożliwią formułowanie zaleceń dotyczących wczesnej edukacji i będą przydatne zarówno dla Ministerstwa Edukacji Narodowej, organów prowadzących, szkół i placówek oraz rodziców małych dzieci.
Najważniejsze wnioski z	1. Sześciolatki w I klasie na koniec roku osiągnęły taki sam poziom umiejętności

badania	<p>matematycznych co siedmiolatki w I klasie.</p> <ol style="list-style-type: none">2. W zakresie umiejętności matematycznych najczęściej zyskały dzieci 6-letnie uczęszczające do klasy I szkoły podstawowej.3. Wśród badanych dzieci największy rozwój wszystkich trzech typów umiejętności obserwowany jest w grupie najslabszej, czyli w tej, w której dzieci miały w jesiennym pomiarze najniższe wyniki.4. Największy rozwój umiejętności związanych z nauką czytania obserwowano w grupie 6-latków uczęszczających do klasy I szkoły podstawowej.5. Pod względem umiejętności związanych z nauką pisania i czytania dzieci 6-letnie uczęszczające do „zerówek” szkolnej i przedszkolnej osiągnęły podobny poziom. Również 6- i 7-latki uczęszczające do klasy I osiągnęły podobny poziom.6. Kompetencje dzieci w I klasie zawsze były wyższe od kompetencji dzieci z „zerówek”, a niższe od kompetencji siedmiolatków w II klasie (czyli dzieci, które poszły do szkoły jako sześciolatki).7. Siedmiolatki uczęszczające do klasy II, czyli dzieci, które do I klasy poszły jako sześciolatki, mają wyższy poziom kompetencji niż siedmiolatki w I klasie.8. Obserwowane różnice pomiędzy dziećmi z różnych ścieżek edukacyjnych w zakresie wytrwałości, samodzielności, kompetencji społecznych czy różnych wskaźników jakości życia były niewielkie. Wyniki te wskazują, że w odczuciu rodziców dzieci na różnych ścieżkach edukacyjnych funkcjonują podobnie i obserwowane różnice, np. związane z przejściem z przedszkola do szkoły lub zmianami związanymi z wiekiem, są bardzo małe.
----------------	--